

УДК 376:37.01

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-219-12-17

ВІЗНІЮК Інесса –

доктор психологічних наук, професор
професор кафедри психології та соціальної роботи
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6538-7742>
e-mail: innavisnyuk@gmail.com

ЗАДОРЖНА Ганна –

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри
педагогіки, психології та фахових методик
Комунального закладу вищої освіти
«Барський гуманітарно-педагогічний коледж
імені Михайла Грушевського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5527-3725>
e-mail: agnehka0404@gmail.com

ДОЛИННИЙ Сергій –

доктор філософії (PhD),
старший викладач кафедри психології та соціальної роботи
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3555-5818>
e-mail: dolynnyis@gmail.com

ТОКАР Любов –

доктор філософії (PhD), викладач дошкільних
психолого-педагогічних дисциплін
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4817-0909>
e-mail: tokarluba80@gmail.com

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МОДЕЛІ УПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ ТА ПОБУДОВИ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

У статті розглядаються концептуальні засади моделі впровадження інклюзивної освіти як важливого елемента сучасної освітньої системи. Особлива увага приділяється побудові ефективного освітнього середовища, орієнтованого на забезпечення якісного навчання здобувачів освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та можливостей. Висвітлюються основні принципи, підходи та методи, що лежать в основі створення інклюзивного освітнього простору, а також його роль у соціалізації та розвитку учнів. Аналізуються аспекти створення ефективного інклюзивного освітнього середовища, що базується на сучасних принципах інклюзії та «нормалізації». Обґрунтовується значення організації фізичного та соціального простору для розвитку дітей, забезпечення їх активної участі в навчальному процесі та сприяння формуванню комунікативних навичок. Розглядаються практичні кроки, включаючи адаптацію середовища, методичне забезпечення, підготовку педагогів і взаємодію з батьками. Особлива увага приділяється важливості взаємоповаги, толерантності та залучення кожної дитини до освітнього процесу для формування інклюзивного суспільства.

Стаття присвячена аналізу сучасної моделі інклюзивної освіти, яка сприяє побудові справедливого та демократичного суспільства. Увага приділяється забезпеченню доступу до якісного навчання для всіх категорій дітей, включаючи тих, хто має особливості психофізичного розвитку. Інклюзивна освіта відповідає сучасним освітнім тенденціям, сприяє інтеграції у міжнародне співтовариство та формуванню демократичного суспільства. Висвітлюється роль інклюзивної освіти у формуванні толерантного суспільства та підтримці різноманітності. Розглядається комплексний підхід до задоволення освітніх потреб, зокрема через адаптовані програми, матеріали та технології, що враховують індивідуальні потреби кожної дитини й сприяють їхньому розвитку та успішній адаптації в суспільстві.

Ключові слова: інклюзивна освіта, модель впровадження, освітня система, якість навчання, здобувачі освіти, освітнє середовище, соціалізація, індивідуальні потреби.

VIZNIUK Inessa –

Doctor of Psychological Sciences,
Professor at the Department of Psychology and Social Work,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6538-7742>
e-mail: innavisnyuk@gmail.com

ZADOROZHNA Hanna –

candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the
Department of Pedagogy, Psychology and Professional Methods of
the Municipal Institution of Higher Education "Bar Humanitarian
and Pedagogical College named after Mykhailo Hrushevsky"
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5527-3725>

e-mail: agnehka0404@gmail.com

DOLYNNYI Serhii –

PhD in Psychological Sciences,
Senior Lecturer, Department of Psychology and Social Work,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3555-5818>

e-mail: dolyunnyis@gmail.com

TOKAR Liubov –

Doctor of Philosophy (PhD), teacher of preschool psychological
and pedagogical disciplines, Municipal Institution of Higher
Education "Vinnytsia Humanitarian and Pedagogical College"
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4817-0909>

e-mail: tokarluba80@gmail.com

CONCEPTUAL PRINCIPLES OF THE MODEL OF IMPLEMENTING INCLUSIVE EDUCATION AND BUILDING AN EDUCATION SYSTEM TO ENSURING THE QUALITY OF STUDENTS' EDUCATION

The article examines the conceptual foundations of the model for implementing inclusive education as an important element of the modern education system. Special attention is paid to building an effective educational environment focused on ensuring high-quality education for students, taking into account their individual needs and capabilities. The main principles, approaches and methods underlying the creation of an inclusive educational space are highlighted, as well as its role in the socialization and development of students. Aspects of creating an effective inclusive educational environment based on modern principles of inclusion and "normalization" are analyzed. The importance of organizing physical and social space for the development of children, ensuring their active participation in the educational process and promoting the formation of communication skills is substantiated. Practical steps are considered, including adaptation of the environment, methodological support, training of teachers and interaction with parents. Special attention is paid to the importance of mutual respect, tolerance and involvement of each child in the educational process for the formation of an inclusive society.

The article is devoted to the analysis of the modern model of inclusive education, which contributes to the construction of a just and democratic society. Attention is paid to ensuring access to quality education for all categories of children, including those with special psychophysical development. Inclusive education corresponds to modern educational trends, promotes integration into the international community and the formation of a democratic society. The role of inclusive education in the formation of a tolerant society and support for diversity is highlighted. A comprehensive approach to meeting educational needs is considered, in particular through adapted programs, materials and technologies that take into account the individual needs of each child and contribute to their development and successful adaptation in society.

Key words: inclusive education, implementation model, educational system, quality of education, education seekers, educational environment, socialization, individual needs.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. В умовах швидких змін у суспільстві та освіті особливого значення набуває необхідність забезпечення доступу до якісної освіти для всіх здобувачів. Моделі інклюзивної освіти позбавляють індивідуальних потреб кожної дитини, створюючи освітнє середовище, в якому всі учні мають рівень можливостей для навчання і розвитку. Інклюзивна освіта сприяє забезпеченню рівного доступу до якісного навчання для всіх дітей, незалежно від їхніх фізичних, інтелектуальних чи соціальних особливостей, що відповідає міжнародним стандартам та правам людини, зокрема Конвенції ООН про права дитини. Модель інклюзії допомагає будувати суспільство, яке приймає різноманітність, зменшує дискримінацію та створює умови для співіснування людей з різними можливостями. Інклюзивні методики та підходи сприяють індивідуалізації навчання, що позитивно впливає на весь учнівський колектив, а не лише на дітей з особливими освітніми потребами. Інвестування в інклюзивну освіту дає довготривалі вигоди для економіки, оскільки люди з особливими потребами отримують можливість повноцінно брати участь у житті суспільства. В багатьох країнах інклюзивна освіта стала важливим елементом реформ освітньої системи, що відповідає загальним тенденціям розвитку демократичного суспільства. Впровадження такої моделі потребує змін у педагогічних

підходах, навчальних програмах, інфраструктурі шкіл, а також підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Британські автори «Індексу інклюзії» Тоні Бут і Мел Ейнський визначили інклюзивну освіту як впровадження інклюзивних цінностей і підкреслили важливість ціннісного підходу в тому, що інклюзивна освіта є не лише педагогічним процесом, а, переважно, зумовлена соціальними потребами та культурним явищем, які змінюють ставлення до таких проблем в суспільстві.

Сучасна науковиця А. Колупаєва вивчила історико-педагогічні підходи, законодавство, тенденції та проблеми інклюзивної вітчизняної освіти та за кордоном, а також розробила теоретико-експериментальну модель інклюзивної освіти в Україні. І. Кузава обґрунтувала теоретичні та методичні засади інклюзивної освіти в дошкільній, дослідила готовність до навчання дошкільників з особливими потребами та розробила систему інклюзивної освіти на основі толерантного ставлення. Окремі аспекти інклюзивної освіти висвітлено в працях В. Бондаря, В. Гладуша, М. Матвеевої, С. Миронової, В. Панка, Т. Сак, О. Таранченко, В. Тищенко та ін. Проте, питання вивчення та узагальнення практичного досвіду організації освітнього процесу в інклюзивних закладах освіти, виявлення суттєвих проблем та

окреслення перспективних шляхів його удосконалення залишаються актуальними [1–5].

З огляду на виклики сучасності, які можуть виникати під час впровадження інклюзивної освіти (відсутність ресурсів, недостатній рівень підготовки вчителів, соціальні стереотипи), дослідження ефективних моделей цього процесу є надзвичайно актуальним, що допоможе сформулювати рекомендації для подальшого розвитку інклюзивного навчання. Освітня система, яка враховує потреби всіх учнів, допомагає формувати толерантне суспільство, сприяє прийняттю різноманіття та зменшує бар'єри між людьми. Якісна освіта передбачає адаптацію навчального процесу до потреб кожного учня, що сприяє розвитку його потенціалу і таланту. Інвестиції в інклюзивну освіту зменшують витрати на соціальну підтримку в майбутньому, оскільки люди отримують навички для самореалізації та участі в економічному житті.

Метою статті є обґрунтування концептуальних засад в побудові освітньої системи, яка забезпечує доступ до якісної освіти для всіх учнів, незалежно від їхніх особливостей, сприяє соціальній інтеграції, реалізації індивідуального потенціалу кожного учня та відповідає сучасним тенденціям розвитку суспільства. Впровадження інклюзивної освіти та розробка ефективних моделей цього процесу забезпечує рівні можливості навчання для всіх дітей, включаючи тих, хто має особливі освітні потреби, що відповідає принципам Конвенції ООН про права дитини та гарантує право на освіту без дискримінації. Універсальний дизайн такого гатунку в сфері освіти не лише змінює підходи до навчання, але й сприяє створенню суспільства, яке приймає і підтримує інтегрованість в побудові такої фундаментальної складової сучасної освітньої системи.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Інклюзивна освіта є одним із головних пріоритетів сучасних освітніх реформ, оскільки вона забезпечує рівний доступ до якісного навчання для всіх дітей незалежно від їхніх фізичних, інтелектуальних або соціальних особливостей. Реформи, пов'язані з Новою українською школою, заклали фундамент для створення інклюзивного середовища в початковій школі. Однак розвиток інклюзії в дошкільних закладах залишається недостатньо реалізованим, що створює прогалину в системі освіти. Дошкільний період є критично важливим для всебічного розвитку дітей. Для дітей з особливими освітніми потребами цей час стає ключовим для формування базових навичок, соціалізації, емоційного та інтелектуального становлення [1, 4].

Інклюзивне навчання – це система освітніх послуг, гарантованих державою, яка базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людських особливостей, а також на ефективному залученні всіх учасників до освітнього процесу для забезпечення рівного доступу до знань [2, 3].

Інклюзивне освітнє середовище – це інтегрована сукупність умов, засобів та способів їх реалізації, яка спрямована на забезпечення спіль-

ного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти, враховуючи їхні індивідуальні потреби та можливості [2, 5].

Філософія інклюзії ґрунтується на фундаментальному принципі рівності, який гарантує кожній людині право на освіту, житлові умови та суспільне ставлення, максимально наближене до загальноприйнятих стандартів. Вона вимагає перегляду усталених підходів до навчання, включаючи зміни в культурі шкіл, політиці та практичній діяльності, що дозволяє створити комфортне середовище для всіх учнів. Особливий акцент ставиться на інтеграцію дітей у спільноти, що сприяє їхній соціальній адаптації, розвитку взаємоповаги та зменшенню стигматизації. Освітні заклади впроваджують методики, які враховують потреби дітей з особливостями психофізичного розвитку, що забезпечує їхній академічний прогрес та комфорт у навчальному середовищі.

Розробка Європейською агенцією з питань спеціальної та інклюзивної освіти інструмента для самооцінки освітнього середовища базується на концепції, що ефективне інклюзивне навчання можливе лише за умов врахування багатограничних потреб усіх учасників освітнього процесу. Виділення трьох основних компонентів (фізичне, соціальне та структурне середовище) дозволяє системно оцінити освітнє середовище та зробити його максимально комфортним та доступним для дітей з різноманітними потребами [3, 5].

Українські нормативно-правові акти, як-от постанова Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. №530 та наказ МОН від 21 червня 2019 р. №873, визначають вимоги до організації інклюзивних груп у дошкільних закладах, а також передбачають спеціальні засоби корекції для дітей з особливими потребами. Сучасні науковці (І. Візнюк, С. Долинний) називають таке освітнє середовище важливим елементом розвитку дітей, поряд із батьками та педагогами. Організація інклюзивного середовища враховує не лише фізичні аспекти (меблі, іграшки, обладнання), але й соціальну взаємодію між дітьми, педагогами та батьками, що сприяє формуванню цінностей, поваги до різноманіття та відповідальності. Ранній розвиток інклюзивного середовища сприяє формуванню у дітей навичок взаємодії, емпатії та толерантності, що є основою для їх успішної інтеграції в суспільство [4, 5].

Організація простору та доступ до відповідних матеріалів сприяє розвитку дітей та їх активному залученню до навчання. Дизайн приміщення відіграє ключову роль у створенні безпечного і мотивуючого середовища. Акцент на взаємодії між дітьми, педагогами та батьками сприяє зміцненню комунікаційних навичок, емоційної підтримки та формуванню дружніх стосунків, що підсилює атмосферу взаємоповаги та підтримки. Ретельне планування часу, послідовності та тривалості видів діяльності дозволяє забезпечити ефективний навчальний процес, який відповідає потребам дітей різного віку та з різним рівнем готовності.

Врешті, такий інструментарій базується на сучасних принципах інклюзії, спрямованих на

максимальне залучення кожної дитини до освітнього процесу та створення середовища, яке враховує всі можливості та виклики, серед яких такі [1, 3]:

1. Вивчення кількості дітей з особливими освітніми потребами через співпрацю з відповідними органами та бесіди з батьками.
2. Налагодження зв'язків із соціальними службами, громадськими організаціями, ПМПК (ІРЦ) та інститутами післядипломної освіти.
3. Визначення мережі інклюзивних класів/груп.
4. Адаптація навчального середовища (матеріали, обладнання) за потребами дітей.
5. Методичне забезпечення: програми, підручники, дидактичні матеріали.
6. Пристосування матеріально-технічної бази: пандуси, зони відпочинку, обладнання кабінетів.
7. Введення посади асистента вчителя (вихователя).
8. Формування психолого-педагогічної команди за участі батьків.
9. Партнерство з батьками дітей з ООП.
10. Підвищення кваліфікації кадрів: семінари, курси, самоосвіта.
11. Розробка індивідуальної програми розвитку та навчального плану.
12. Моніторинг досягнень і ведення дитячого портфоліо.

Такий підхід дозволяє виховувати у дітей навички соціальної взаємодії та адаптивності, що є важливими для їх успішної інтеграції у суспільство у старшому віці. Він підтримує не лише розвиток дітей, але й допомагає педагогам краще зрозуміти та реагувати на різні потреби своїх учнів, створюючи справді інклюзивне середовище. Інклюзія підтримує принципи рівного ставлення до кожного, сприяючи формуванню суспільства, яке цінує різноманітність і визнає унікальність кожної особистості. Ця концепція є важливим кроком у побудові демократичного суспільства, яке цінує людську гідність та забезпечує рівні можливості для всіх своїх членів.

Концепція інклюзії базується на принципах «нормалізації», яка передбачає наближення умов життя людей з обмеженими можливостями до загальноприйнятих стандартів громади. Принципи закріплено в міжнародних актах, таких як Декларація про права розумово відсталих (1971), про права інвалідів (1975) та Конвенція про права дитини (1989), що визнають соціальну значущість і необхідність захисту осіб із порушеннями розвитку [2, 4].

Сучасна модель інклюзивної освіти (рис. 1) є вкрай важливою для побудови справедливого та демократичного суспільства, адже вона забезпечує доступ до якісного навчання для всіх категорій дітей, враховуючи їхні індивідуальні потреби. Інклюзивна освіта гарантує, що всі діти, включно з тими, хто має особливості психо-фізичного розвитку, отримують доступ до навчання в загальноосвітньому закладі, що відповідає їхнім потребам. Завдяки інклюзії діти з різними особливостями можуть взаємодіяти з однолітками,

формуючи толерантне суспільство, де приймається і підтримується різноманіття. Освітній процес враховує індивідуальні потреби дітей, сприяючи розвитку їхніх потенціалів і адаптації до життя в суспільстві. До моделі належать не лише діти з порушеннями слуху, зору, інтелекту чи опорно-рухового апарату, а й діти соціально вразливих груп, ті, хто має емоційно-вольові порушення чи розлади аутистичного спектру, що гарантує комплексний підхід до задоволення освітніх потреб. Сучасна модель передбачає використання адаптованих програм, матеріалів та технологій, які відповідають специфічним потребам кожної дитини, що створює умови для успішного навчання [3, 5].

Корекційно-розвивальний вплив є основою для запобігання ускладненням розвитку дитини та забезпечення ефективного освітнього процесу. Він спрямований на формування знань, умінь, навичок, а також на корекцію та розвиток пізнавальної, мовленнєвої, емоційно-вольової сфер і особистісних утворень. Психокорекційна робота враховує індивідуальні особливості дітей, забезпечуючи засвоєння необхідних дій, навичок самообслуговування, загальнонавчальних та загальнотрудових умінь, що сприяють адаптації до навчання й життя в суспільстві [1, 3].

Таким чином, модель є важливим інструментом для забезпечення не тільки академічного прогресу, але й соціалізації, інтеграції та підтримки дітей, які є невід'ємною частиною нашого суспільства. Інклюзія сприяє розвитку емпатії, взаємоповаги та підтримки серед усіх учасників освітнього процесу, що зміцнює соціальні та моральні основи суспільства. Серед позитивних змін в освіті важливим залишається об'єднання зусиль спеціалістів (медиків, педагогів, психологів, соціальних працівників) для спільної взаємодії та розроблення програм, враховуючи можливості дітей. Перехід до нових форм навчання вимагає підготовчої роботи, включаючи створення позитивного психологічного середовища для впровадження інклюзії. Рекомендуються такі напрями підготовки: формування нової освітньої філософії в суспільстві та розвиток комунікативних компетенцій у всіх учасників процесу [2, 4].

Трансформація уявлень про навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку полягає в сприйнятті їх як рівних та прийнятті неоднорідності колективу як норми. Корекційні послуги повинні відповідати специфіці кожної дитини, а місія освітніх працівників – адаптувати освітнє середовище до її потреб. Поширення інклюзивного підходу передбачає: узгодження інклюзивної політики з фінансовими ресурсами; інформування громадськості для подолання упереджень; підготовку персоналу й організацію спеціальних послуг; зміни у навчальних планах, оцінюванні, організації процесу та залученні фахівців. Особливості розвитку дитини залишаються сталими, проте вчителі можуть покращувати свої підходи у навчанні й вихованні дітей з особливими потребами [1, 5].

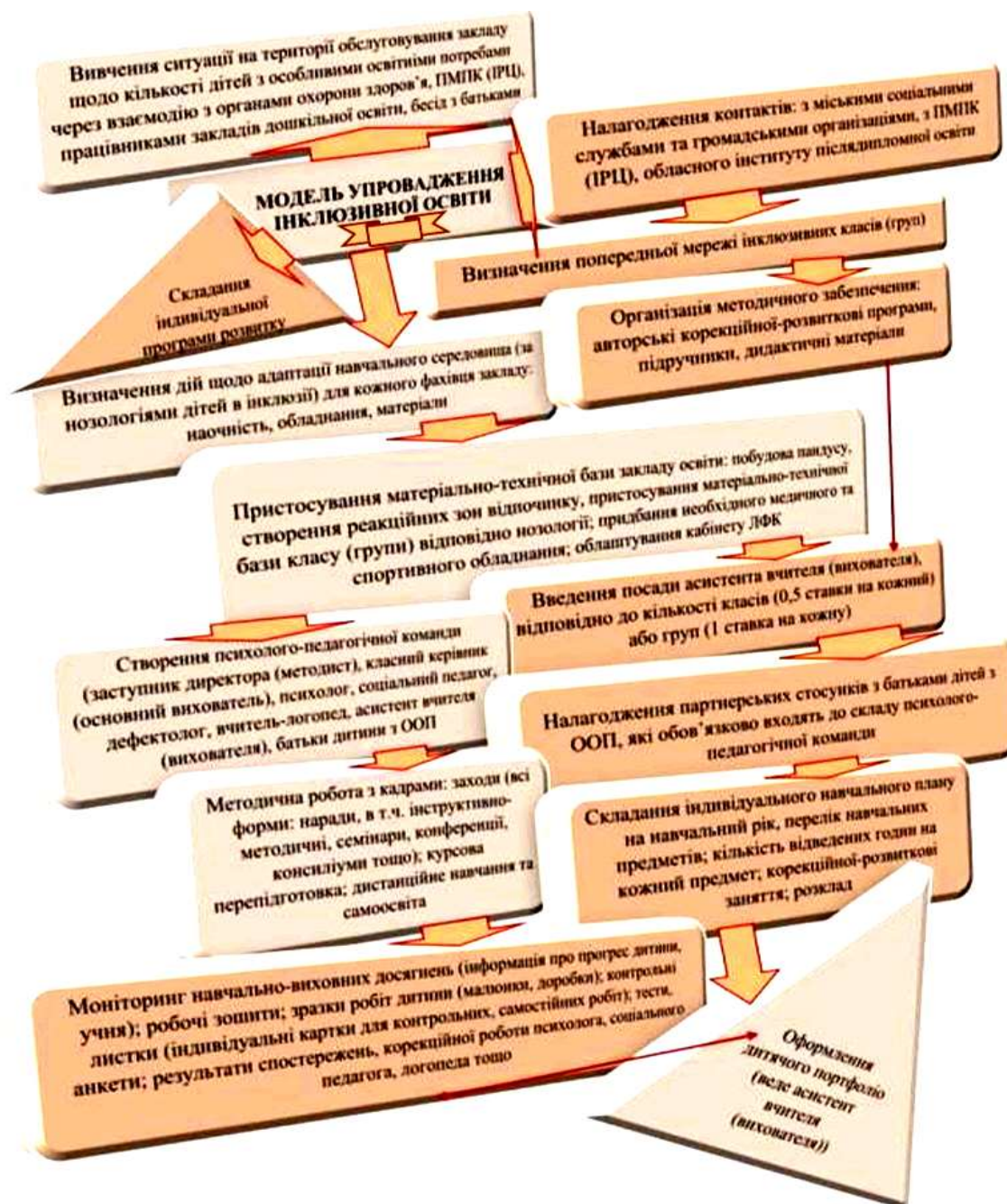

Рис. 1. Модель упровадження інклюзивної освіти в забезпеченні якості навчання

Від того розуміємо, що *інклюзивна освіта* – це система освітніх послуг, яка забезпечує право дітей з особливими потребами, навчатися в загальноосвітніх закладах за місцем проживання. Вона враховує індивідуальні особливості учнів, створюючи умови для їхнього розвитку без дискримінації. Інклюзивне навчання допомагає дітям з особливими потребами адаптуватися в суспільстві, освоювати основи незалежного життя, нові форми поведінки та спілкування.

Отже, інтеграція дітей у загальноосвітнє середовище в Україні нині активно розвивається. Відповідно до реалізації програми «Нової Української школи» кількість осіб охоплених інклюзивною освітою зростає вдвічі, з перспективою досягнення європейських показників за десять років. Попри окремі

труднощі, напрям активно підтримується у школах і ЗВО через програми й місцеві ініціативи. Також триває співпраця держави з роботодавцями для працевлаштування людей з інвалідністю, включаючи розширення квот на держзамовлення для студентів з особливими потребами. Увага зосереджена й на закордонному досвіді та соціалізації людей з інвалідністю, що є важливим в умовах війни.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Інклюзивна освіта відповідає сучасним тенденціям в освітніх реформах у всьому світі, сприяє інтеграції у міжнародне співтовариство та побудові демократичного суспільства. Розробка моделей, які враховують різні підходи до навчання та особливості учнів, підвищує якість освіти для всіх, оскільки методи,

орієнтовані на індивідуальні потреби, є корисними для всього класу. Інклюзивна освіта допомагає формувати громадян, які будуть активними та незалежними членами суспільства, що знижує майбутні витрати на соціальну підтримку та збільшує внесок таких громадян у розвиток економіки. Ефективні моделі інклюзивної освіти руйнують суспільні стереотипи та допомагають змінити погляд на потенціал дітей з особливими потребами, сприяючи їхній повноцінній участі у житті школи й суспільства.

Інклюзивна освіта допомагає формувати громадян, які будуть активними та незалежними членами суспільства, що знижує майбутні витрати на соціальну підтримку та збільшує внесок таких громадян у розвиток економіки.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Kusnirova V. Podpora inkluzie vo vyclove vo vol'nom case. Ruzomberok: Vydavatel'stvo Katolickej univerzity v Ruzomberku. 2018. 140 p.
2. Візнюк І. М. Соціально-психологічні умови успішної соціальної адаптації вихованців у закладах інклюзивної освіти. *Інноваційний потенціал соціальної роботи в сучасному світі: на межі науки та практики* : матеріали І Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 20-21 трав. 2021 р.). Чернігів: НУ "Чернігівська політехніка", 2021. С. 8-10.
3. Візнюк І. М., Лазаренко Н. І. Моніторинг забезпечення професійної якості освіти педагогів в контексті євроінтеграції. *Порівняльна професійна педагогіка*. 2023. Вип. 1. С. 11-20.
4. Гладуш В., Козлінська А. Кроки запровадження інклюзивної освіти в Україні. *Актуальні проблеми педагогіки*: зб. наук. Праць. ДНУ ім. Олеса Гончара, редкол.: В.А. Гладуш та ін. Д. 2017. Вип. 4. С. 39-46.
5. Паламарчук О., Візнюк І. Родинно-сімейне виховання учнів початкових класів в контексті нової української школи. *Перспективи та інновації науки*. 2023. Вип. 14. С. 27-32.

REFERENCES

1. Hladush, V., Kozlinska, A. (2017). Kroky zaprovadzhennia inkluzyvnoi osvity v Ukraini. [Steps to implementing inclusive education in Ukraine]. Aktualni problemy pedahohiky: zb. nauk. Prats. DNU im. Olesia Honchara, redkol.: V.A. Hladush ta in. D. 4. S. 39-46 [in Ukrainian]
2. Kusnirova, V. (2018). Podpora inkluzie vo vyclove vo vol'nom case [Support for inclusion in vyclove in vol'nom case]. Ruzomberok: Vydavatel'stvo Katolickej univerzity v Ruzomberku. 140 s. [in Poland]
3. Palamarchuk, O., Vizniuk, I. (2023). Rodynno-simeine vykhovannia uchniv pochatkovykh klasiv v konteksti novoi ukrainskoi shkoly [Family education of primary school students in the context of the new Ukrainian school]. Perspektyvy ta innovatsii nauky. (14). 32 s. [in Ukrainian]
4. Vizniuk, I. M. (2021). Sotsialno-psykholohichni umovy uspishnoi sotsialnoi adaptatsii vykhovantsiv u zakladakh inkluzyvnoi osvity. [Socio-psychological conditions for successful social adaptation of pupils in inclusive education institutions]. Innovatsiyni potentsial sotsialnoi roboty v suchasnomu sviti: na mezhi nauky ta praktyky : materialy I Mizhnarod. nauk.-prakt. konf. (m. Chernihiv, 20-21 trav. 2021 r.). Chernihiv: NU "Chernihivska politekhnikha". S. 8-10. [in Ukrainian]
5. Vizniuk, I. M., Lazarenko, N. I. (2023). Monitorynh zabezpechennia profesiinoi yakosti osvity pedahohiv v konteksti yevrointehratsii. [Monitoring the professional quality of teacher education in the context of European

integration]. Porivnialna profesiina pedahohika. (1). S. 11-20 [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ВІЗНЮК Інесса – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: концептуальні засади моделі упровадження інклюзивної освіти та побудови освітньої системи в забезпеченні якості навчання здобувачів.

ЗАДОРЖНА Ганна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, психології та фахових методик Комунального закладу вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського».

Наукові інтереси: концептуальні засади моделі упровадження інклюзивної освіти та побудови освітньої системи в забезпеченні якості навчання здобувачів.

ДОЛИННИЙ Сергій – доктор філософії (PhD), старший викладач кафедри психології та соціальної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: концептуальні засади моделі упровадження інклюзивної освіти та побудови освітньої системи в забезпеченні якості навчання здобувачів.

ТОКАР Любов – доктор філософії (PhD), викладач дошкільних психолого-педагогічних дисциплін Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».

Наукові інтереси: концептуальні засади моделі упровадження інклюзивної освіти та побудови освітньої системи в забезпеченні якості навчання здобувачів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

VIZNIUK Inessa – Doctor of Psychological Sciences, Professor at the Department of Psychology and Social Work, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University.

Scientific interests: conceptual principles of the model of implementing inclusive education and building an education system to ensuring the quality of students' education.

ZADOROZHNA Hanna – candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Department of Pedagogy, Psychology and Professional Methods of the Municipal Institution of Higher Education "Bar Humanitarian and Pedagogical College named after Mykhailo Hrushevsky".

Scientific interests: conceptual principles of the model of implementing inclusive education and building an education system to ensuring the quality of students' education.

DOLYNNYI Serhii – PhD in Psychological Sciences, Senior Lecturer, Department of Psychology and Social Work, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University.

Scientific interests: conceptual principles of the model of implementing inclusive education and building an education system to ensuring the quality of students' education.

TOKAR Liubov – Doctor of Philosophy (PhD), teacher of preschool psychological and pedagogical disciplines, Municipal Institution of Higher Education «Vinnytsia Humanitarian and Pedagogical College».

Scientific interests: conceptual principles of the model of implementing inclusive education and building an education system to ensuring the quality of students' education.

Стаття надійшла до редакції 02.05.2023 р.
Стаття прийнята до друку 11.05.2023 р.